

Arja Juvonen ps

Toimenpidealoite terveystieteiden koulutusvastuun myöntämistä Helsingin yliopistolle

Eduskunnalle

Helsingin yliopisto on juuri ilmoittanut jättäneensä opetus- ja kulttuuriministeriölle hakemuksen koulutusvastuusta terveystieteiden alalle. Nyt olisikin ensiarvoisen tärkeää, että heitä kuullaan. Pääkaupunkiseutu tarvitsee ehdottomasti terveystieteiden maisterikoulutusta.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri, sosiaali- ja terveysalan ammattijärjestö Tehy sekä keskeiset pääkaupunkiseudun sote-alan koulutusta tarjoavat ammattikorkeakoulut Metropolia ja Laurea ovat myös ilmaisseet hankkeelle vahvan kannatuksensa.

On tärkeää, että Helsingin yliopistolle annetaan järjestysoikeus terveystieteiden maisterin ja tohtorin tutkintoihin. Maisteritason tutkintokoulutukseen voisivat hakeutua kaikki soveltuvan alemman korkeakoulututkinnon suorittaneet mukaan lukien ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet sote-alan asiantuntijat.

Tämä kirjallinen kysymys liittyy vuonna 2014 esittämäni kirjalliseen kysymykseen (KK 732/2014 vp) Metropolialueen sosiaali- ja terveydenhuollon hoitotyön johtamisosaamisen turvaamisesta ja Helsingin yliopiston terveystieteiden maisterin koulutusohjelmasta. Kirjallisen kysymyksen vastauksessa 28.10.2014 opetus- ja viestintäministeri Krista Kiuru vastaa seuraavasti:

”Vuoden 2014 alusta voimaan tulleen yliopistojen koulutusvastuu-uudistuksen valmistelun yhteydessä Helsingin yliopisto esitti itselleen terveystieteiden koulutusalaan uutta koulutusvastuuta, joka kattaisi ainoastaan maisterivaiheen ja jatkokoulutuksen. Esityksen mukaan maisterikoulutuksen keskeinen kohderyhmä olisivat olleet terveydenhuollon ammattilaiset. Lisäksi Helsingin yliopistolla oli tarkoitus selvittää mahdollisuudet tarjota koulutusväylää sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinnon tai muiden soveltuvien alojen kandidaatin tutkinnon suorittaneille.”

”Esityksestä saadut lausunnot ja yliopistojen edustajien kanssa käyty keskustelu kuitenkin osoitti, että esitys edellyttää jatkoselvittelyä. Muut alan koulutusvastuun omaavat yliopistot suhtautuivat esitykseen pääosin kielteisesti. Kysymys siitä, voiko jokin yliopisto tai jotkut yliopistot profiloitua vain maisterikoulutuksen tuottajana, on koulutuspoliittisesti hyvin merkittävä, eikä sitä voida ratkaista pelkästään yksittäisen yliopiston yksittäistä koulutusalaan koskevan esityksen osalta. Terveystieteellisen koulutusalan osalta tulee huomioida myös ammattikorkeakoulujen ja niissä suoritettavien tutkintojen asema.”

Toimenpidealoite TPA 79/2021 vp

Aikaa ministeri Kiurun vastauksesta on kulunut nyt seitsemän vuotta. Asiaan ei ole kuitenkaan tullut muutosta, vaikka vastauksessa mainitaan asian jatkoselvittelystä.

Terveystieteiden koulutuksen saaminen on erityisen tärkeää Uudellemaalle, sillä Hyksin alue on maamme ainoa yliopistollisten sairaanhoitopiirien erityisvastuualue, jossa ei ole terveystieteiden maisteri- ja tohtorikoulutusta. Yliopistojen koulutusvastuilla turvataan riittävä asiantuntijoiden alueellinen tarjonta yhteiskunnan eri aloille, lisätään yhdenvertaisuutta ja parannetaan palvelujen laatua, kustannustehokkuutta ja henkilöstön osaamistasoa.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS) on tuonut esille terveystieteiden maisterikoulutuksen tarpeen jo vuodesta 1998 säännöllisesti eri opetusministereille.

Tulevien vuosien aikana metropolialueen sosiaali- ja terveydenhuollon hoitotyön johtotehtävistä eläköityy lukuisia henkilöitä. Alueen toimijoilla tulee olemaan suuria vaikeuksia saada rekrytoitua asiantuntevaa ja koulutettua henkilöstöä hoitotyön johtotehtäviin, sillä metropolialueella työskentelevillä hoitajilla ei ole oman alan yliopisto-opiskelu- ja jatkokoulutusmahdollisuuksia. Tämä on huolestuttavaa, sillä pääkaupunkiseudulla työskentelee noin 25 000 hoitohenkilöstöön kuuluvaa työntekijää eli neljännes koko maan hoitohenkilöstöstä.

Myös merkittävä osa Suomen terveysalan yliopistollista maisteritutkintoa edellyttävistä työpai-koista sijaitsee metropolialueella. Myös sosiaali- ja terveydenhuollon uudistumisen toteutumisessa tullaan tarvitsemaan hyvää johtajuutta. Terveydenhuollon johtajuuteen vaaditaan kouluttautuminen, sillä johtajuus on terveydenhuollossa oma erityisalansa.

Terveystieteiden maistereiden saatavuuden tulee olla yhdenvertaisesti turvattu kaikkien yliopistollisten sairaanhoitopiirien erityisvastuualueilla. On hyvin valitettavaa, että metropolialueen hoitohenkilöstö on eriarvoisessa asemassa terveystieteiden opiskelumahdollisuuksien osalta, koska alueella ei ole terveystieteiden maisterikoulutusta.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin terveystieteiden koulutusvastuun myöntämiseksi Helsingin yliopistolle.

Helsingissä 14.10.2021

Arja Juvonen ps